

PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC CHUYÊN MÔN CHO GIÁO VIÊN CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ Ở CÁC TỈNH TRUNG DU MIỀN NÚI PHÍA BẮC TRONG BỐI CẢNH 4.0

Nguyễn Ngọc Quỳnh¹, Nguyễn Thị Kim Cúc²

Tóm tắt. Cách mạng công nghiệp 4.0 (CMCN 4.0) đã, đang tác động mạnh mẽ đến công tác giáo dục và đào tạo của nước ta, đặc biệt những tác động đó đặt ra những yêu cầu, thách thức mới cho sự phát triển năng lực chuyên môn của giáo viên là người dân tộc thiểu số ở các tỉnh trung du miền núi phía Bắc hiện nay. Để góp phần tham mưu các biện pháp có tính khoa học, thực tiễn cao cho các nhà lãnh đạo, quản lý các cấp và làm sâu sắc hơn những nhận thức của lãnh đạo các trường Tiểu học, Trung học cơ sở, Trung học phổ thông và trường Trung cấp đào tạo nghề về vấn đề phát triển năng lực chuyên môn cho giáo viên trước những tác động của cách mạng công nghiệp 4.0 thì việc nghiên cứu, đánh giá thực trạng, những yêu cầu đặt ra đối với việc phát triển năng lực chuyên môn cho giáo viên và đề xuất những biện pháp hữu hiệu, thiết thực để phát triển năng lực chuyên môn cho giáo viên người dân tộc thiểu số ở các tỉnh trung du miền núi phía Bắc là vấn đề rất cấp thiết và không thể thiếu trong giai đoạn hiện nay.

Từ khóa: Năng lực giáo viên, CMCN 4.0, Trung du miền núi phía Bắc, Dân tộc thiểu số.

1. Đặt vấn đề

Cách mạng công nghiệp 4.0 ra đời và phát triển là một tất yếu của quá trình phát triển của nhân loại: Thuật ngữ Cách mạng công nghiệp 4.0 (hay cách mạng công nghiệp lần thứ tư) được xuất hiện trong dự án ứng dụng tin học hóa để phát triển chiến lược công nghệ cao (chính phủ số) của chính phủ Đức từ năm 2011 và được phát triển mạnh mẽ bởi Gartner. Ông cho rằng: Cách mạng Công nghiệp 4.0 (hay cách mạng Công nghiệp lần thứ Tư) [1] là sự kết nối các hệ thống trên cơ sở sản xuất thông minh để tạo ra sự hội tụ kỹ thuật số giữa Công nghiệp, Kinh doanh, chức năng và quy trình bên trong của nó. Thuật ngữ này sau này được Klaus Schwab bổ sung, làm rõ như sau: "Cách mạng công nghiệp đầu tiên sử dụng năng lượng nước và hơi nước để cơ giới hóa sản xuất. Cuộc cách mạng lần 2 diễn ra nhờ ứng dụng điện năng để sản xuất hàng loạt. Cuộc cách mạng lần 3 sử dụng điện tử và công nghệ thông tin để tự động hóa sản xuất. Bây giờ, cuộc Cách mạng Công nghiệp Thứ tư đang nảy nở từ cuộc cách mạng lần ba, nó kết hợp các công nghệ lại với nhau, làm mờ ranh giới giữa vật lý, kỹ thuật số và sinh học" [2]. Ở Việt Nam Cách mạng công nghiệp lần thứ tư được hiểu là diễn ra chủ yếu trên 3 lĩnh vực chính gồm: công nghệ sinh học, kỹ thuật số và vật lý. Những yếu tố cốt lõi trên lĩnh vực kỹ thuật số trong cách mạng công nghiệp lần thứ tư sẽ tập trung vào: Trí tuệ nhân tạo (AI), Vạn vật kết nối (IoT) và dữ liệu lớn. Trên lĩnh vực công nghệ sinh học, cách mạng công nghiệp lần thứ tư tập trung vào nghiên cứu để tạo ra những bước nhảy vọt trong Nông nghiệp, Thủy sản, Y dược, chế biến thực phẩm, bảo vệ môi trường, năng lượng tái tạo, hóa học và vật liệu và trên lĩnh vực vật lý là robot thế hệ mới, máy in 3D, xe tự lái, các vật liệu mới và công nghệ nano [3]. . . .

Cách mạng công nghiệp lần thứ tư đã và đang ảnh hưởng mạnh mẽ đến nước ta, đặc biệt là nó đã đặt ra nhiều yêu cầu, thách thức mới cho giáo viên các trường Tiểu học, Trung học cơ sở, Trung học phổ thông và các trường Trung cấp đào tạo nghề, đặc biệt là việc cần nhanh chóng nâng cao năng lực chuyên môn để đáp ứng cho quá trình này.

Ngày nhận bài: 10/12/2021. Ngày nhận đăng: 15/01/2022.

¹ Khoa Lý luận, Trường Đại học Phòng cháy Chữa cháy
e-mail: quynh114trungtam@gmail.com

² Trường Trung học phổ thông Mạc Đĩnh Chi, thành phố Hải Phòng.

Các tỉnh trung du miền núi phía Bắc xét về mặt hành chính, vùng này bao gồm 14 tỉnh, là vùng lãnh thổ có diện tích lớn nhất nước ta chiếm khoảng 28,6% diện tích cả nước và là vùng có nhiều dân tộc thiểu số. Tính đến năm 2015 ở các khu vực này giáo viên là người dân tộc thiểu số là 87.616 người (trong đó nữ là 65.503 người), trong đó giáo viên có trình độ Sau đại học là 916 người. Đại học 69.576, Cao đẳng 53.899, Trung cấp 41.974 người. Tính đến 2017 giáo viên là người dân tộc thiểu số là 56.041 người, trong đó số lượng giáo viên có trình độ Đại học, Cao đẳng 12% và trình độ Trung cấp có xu hướng giảm. Tính đến năm 2019 giáo viên là người dân tộc thiểu số là 51.531 người, nhưng giáo viên có trình độ Sau đại học, Đại học có xu hướng tăng trên 3% so với năm 2017 và số lượng giáo viên là nam giới tăng gần 15% so với năm 2015 (Nguồn: Tổng cục thống kê).

Năng lực chuyên môn của giáo viên nói chung, giáo viên là người dân tộc thiểu số ở trung du miền núi phía Bắc cơ bản được là: người nắm được chủ trương, đường lối, chính sách, pháp luật của Đảng, Nhà nước, quy định và yêu cầu của ngành, địa phương về giáo dục phổ thông và triển khai thực hiện vào nhiệm vụ được giao [4]; Biết khai thác và sử dụng hiệu quả thiết bị công nghệ, thiết bị dạy học và học liệu trong dạy học, tiếp cận các phương pháp dạy học hiện đại, kỹ thuật dạy học mới, biết xây dựng kế hoạch dạy học; Biết chủ động và vận dụng linh hoạt các kiến thức kinh tế, văn hóa, xã hội trong nước vào giảng dạy; Là người có khả năng phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội để thực hiện giáo dục đạo đức, lối sống cho học sinh; tư vấn tâm lý, hướng nghiệp, phát hiện tài năng, năng khiếu học sinh; Có khả năng dạy học qua internet, trên truyền hình theo chương trình môn học; Sử dụng được các phương pháp kiểm tra, đánh giá kết quả học tập, rèn luyện và sự tiến bộ của học sinh; Có khả năng hướng dẫn học sinh nghiên cứu khoa học; Có khả năng nghiên cứu, cập nhật kịp thời yêu cầu đổi mới về kiến thức chuyên môn; vận dụng sáng tạo, phù hợp các hình thức, phương pháp và lựa chọn nội dung học tập, bồi dưỡng, nâng cao năng lực chuyên môn của bản thân [5]. Từ đó, phát triển năng lực chuyên môn cho giáo viên người dân tộc thiểu số ở các tỉnh trung du miền núi phía Bắc là quá trình đánh giá, nghiên cứu xây dựng, đổi mới cơ chế chính sách, nâng cao chất lượng, hiệu quả các mặt công tác, tăng cường luật hóa các tiêu chuẩn, tiêu chí để góp phần giúp giáo viên các trường có nhận thức đúng đắn, không ngừng phát triển năng lực bản thân, kỹ năng chuyên môn nghề nghiệp và có thái độ, đạo đức nghề nghiệp đáp ứng yêu cầu đặt ra. Tuy nhiên, trong khuôn khổ bài viết này, các tác giả tập trung phân tích, đánh giá những giáo viên là người dân tộc thiểu số đang giảng dạy ở các trường Trung học phổ thông (THPT), Trung học cơ sở (THCS) ở khu vực trung du miền núi phía Bắc.

2. Những vấn đề đặt ra đối với phát triển năng lực chuyên môn của giáo viên người dân tộc thiểu số ở trung du miền núi phía Bắc trong bối cảnh 4.0

Đảng, Nhà nước ta đã quan tâm và có nhiều chủ trương, chính sách chỉ đạo thực hiện trong nhiều năm qua, tuy nhiên, trước những biến động mạnh mẽ của tình hình thế giới, trong nước trước đại dịch covid – 19 và đặc biệt là những tác động đa chiều của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư đến phát triển năng lực chuyên môn giáo viên người dân tộc thiểu số ở khu vực trung du miền núi phía Bắc và cũng chính vấn đề này đã đặt ra những yêu cầu mới cho việc ban hành các chủ trương, chính sách để phát triển năng lực chuyên môn của giáo viên người dân tộc thiểu số ở khu vực trung du miền núi phía Bắc.

Qua đánh giá và phân tích kết quả công tác phát triển năng lực chuyên môn cho giáo viên là người dân tộc thiểu số ở khu vực trung du miền núi phía Bắc thời gian qua cho thấy, hàng năm các Sở Giáo dục và Đào tạo, Phòng Giáo dục và Đào tạo, Hiệu trưởng các trường Trung học Phổ thông (THPT), Trung học Cơ sở (THCS) ở các tỉnh trung du miền núi phía Bắc đã ban hành rất nhiều chủ trương, chính sách để chỉ đạo công tác phát triển năng lực chuyên môn cho giáo viên, tuy nhiên, các văn bản trực tiếp định hướng, chỉ đạo phát triển năng lực chuyên môn cho giáo viên là người dân tộc thiểu số rất ít chỉ chiếm khoảng 8.75%, đặc biệt chủ yếu là lồng ghép vào chiến lược phát triển giáo viên nói chung, giáo viên của vùng, từ đó cũng gây ra những khó khăn cho quá trình phát triển năng lực chuyên môn của giáo viên là người dân tộc thiểu số ở khu vực này. Mặt khác, việc ban hành các chủ trương, chính sách phát triển năng lực chuyên môn cho giáo viên là người dân tộc thiểu số giữa các tỉnh còn thiếu nhất quán, thiếu tính đồng bộ còn có những chính sách chưa thật sự bám sát với nhu cầu đào tạo, bồi dưỡng năng lực chuyên môn cho giáo viên là người dân tộc

thiếu số ở các nhà trường và trong chiến lược phát triển năng lực chuyên môn của giảng viên cho các trường THCS, THPT giai đoạn 2021 – 2030, thậm chí có tỉnh còn không đưa ra các con số cụ thể cho vấn đề phát triển năng lực chuyên môn của người dân tộc thiểu số.

Phát triển năng lực chuyên môn của giáo viên là người dân tộc thiểu số khu vực trung du miền núi phía Bắc nó không chỉ góp phần quyết định kết quả, chất lượng đào tạo của các cơ sở giáo dục phổ thông mà còn là chìa khóa để thực hiện thành công chủ chương đổi mới giáo dục phổ thông theo hướng đào tạo “phát triển toàn diện con người Việt Nam”, để làm được điều này thì trình độ chuyên môn của giáo viên có vai trò rất quan trọng. Qua khảo sát cho thấy, trình độ chuyên môn của giáo viên là người dân tộc thiểu số khu vực trung du miền núi phía Bắc có sự chênh lệch không nhỏ so với giáo viên là người dân tộc kinh. Số liệu năm 2017 cho thấy, giáo viên là người dân tộc thiểu số có trình độ đại học, cao đẳng được đào tạo chính quy chỉ chiếm khoảng 7,8-12% số lượng giáo viên và nhu cầu đào tạo, bồi dưỡng không ngừng gia tăng, tuy nhiên các hình thức đào tạo, bồi dưỡng năng lực chuyên môn cho giáo viên là người dân tộc thiểu số ở khu vực trung du miền núi phía Bắc đã có nhưng chất lượng chưa cao, không đồng đều, mới chỉ tập trung vào một số chuyên ngành cơ bản. Thực tiễn 10 năm qua cho thấy, các trường cao đẳng, đại học mở không nhiều các lớp đào tạo riêng đối với người dân tộc thiểu số mà chỉ tập trung vào các lớp bồi dưỡng nâng cao trình độ cho giáo viên nói chung theo đặt hàng của các Sở Giáo dục và Đào tạo. Qua khảo sát nhiều năm qua cho thấy, ở khu vực trung du miền núi phía Bắc tỷ lệ giáo viên là người dân tộc thiểu số được đào tạo, bồi dưỡng theo định kỳ và theo yêu cầu của chức danh là khá thấp 13,94% (1999) và 20,07% (2015) và 25,8% (2019) (Tổng hợp từ các Báo cáo của các Sở Giáo dục và Đào tạo của các tỉnh trung du miền núi phía Bắc).

Việc trang bị các thiết bị dạy học thiếu, cũ, lạc hậu, tiếp cận thông tin, khoa học công nghệ chậm, khó khăn nên đã gây ra nhiều khó khăn cho công tác phát triển năng lực chuyên môn của giáo viên. Kết quả khảo sát thời gian qua cho thấy, thực trạng cơ sở vật chất, trang thiết bị, tài liệu phục vụ hoạt động bồi dưỡng năng lực chuyên môn cho giáo viên trường THCS, THPT nói chung, cho giáo viên là người dân tộc thiểu số khu vực trung du miền núi phía Bắc là không đồng đều và thấp với kết quả chung bình đạt từ 2,8/10 đến 4,02/10 đối với các trường THCS và từ 3,42/10 đến 6,72/10 (Tổng hợp từ các Báo cáo của các Sở Giáo dục và Đào tạo của các tỉnh trung du miền núi phía Bắc) đối với các trường THPT và hạ tầng công nghệ thông tin phục vụ bồi dưỡng nâng cao năng lực chuyên môn 2,8/10 đối với trường THCS và 5,87/10 đối với trường THPT. Ngoài ra, việc lắp đặt và khai thác, sử dụng internet của giáo viên là người dân tộc thiểu số còn nhiều hạn chế, đến năm 2015 tỷ lệ giáo viên người dân tộc thiểu số có sử dụng internet vào cập nhật thông tin và phục vụ giảng dạy là chiếm khoảng 36,2% trên tổng số giáo viên người dân tộc thiểu số của khu vực trung du miền núi phía Bắc. Chính từ thực trạng đó, công tác phát triển năng lực chuyên môn cho giáo viên là người dân tộc thiểu số ở khu vực trung du miền núi phía Bắc sẽ là quá trình lâu dài và có nhiều khó khăn.

Nhận thức, rào cản ngôn ngữ và văn hóa của giáo viên là người dân tộc thiểu số ở khu vực trung du miền núi phía Bắc cũng gây ra không ít những khó khăn cho công tác phát triển năng lực chuyên môn của giáo viên. Nhận thức, rào cản ngôn ngữ và văn hóa của giáo viên là những yếu tố gián tiếp tác động đến việc phát triển năng lực chuyên môn của giáo viên là người dân tộc thiểu số ở khu vực trung du miền núi phía Bắc. Có thể nói rằng, nếu giáo viên có nhận thức đúng đắn, sâu sắc về phát triển năng lực chuyên môn thì công tác này sẽ nhanh chóng được khắc phục những tồn tại hạn chế và không ngừng đạt được những kết quả cao và ngược lại. Từ kết quả thời gian qua cho thấy, do nhiều điều kiện khách quan và chủ quan như: đa phần giáo viên là người dân tộc thiểu số là trong độ tuổi từ 40 đến 55, trình độ học vấn thấp (7+ và 9+), đặc biệt việc nâng cao năng lực chuyên môn không tác động nhiều đến nâng bậc lương, chuyển ngạch nên những năm qua công tác này còn gặp phải những khó khăn nhất định. Ngôn ngữ và văn hóa giúp giáo viên truyền tải có hiệu quả, sinh động kiến thức và nắm bắt được những tâm lý và hiểu biết của người học trong quá trình dạy học, tuy nhiên đối với giáo viên là người dân tộc thiểu số vừa khác về ngôn ngữ, vừa có đời sống văn hóa khác nên đã phần nào gây ra những khó khăn cho quá trình phát triển năng lực chuyên môn cho giáo viên. Thực tiễn cho thấy, giáo viên biết và giảng dạy bằng tiếng dân tộc theo yêu cầu công tác còn thấp, có nhiều hạn chế và hầu hết giáo viên dạy tiếng dân tộc chỉ được bồi dưỡng qua một chương trình ngắn hạn; số giáo viên biết tiếng dân tộc, hiểu được tâm, sinh lý học sinh dân tộc còn quá ít, nhiều giáo viên là

người dân tộc chỉ nói được tiếng mẹ đẻ, không biết chữ mẹ đẻ; đặc biệt từ sinh hoạt văn hóa khác nhau mà chủ yếu là lạc hậu, nên nó cũng ảnh hưởng nhiều đến quá trình phát triển năng lực chuyên môn của giáo viên là người dân tộc thiểu số ở khu vực trung du miền núi phía Bắc.

3. Giải pháp để phát triển năng lực chuyên môn cho giáo viên người dân tộc thiểu số ở trung du miền núi phía Bắc trong bối cảnh 4.0

3.1. Đẩy mạnh rà soát các chủ trương, chính sách ở địa phương để kịp thời tháo gỡ những khó khăn nhằm phát triển năng lực chuyên môn của giáo viên là người dân tộc thiểu số

Do điều kiện kinh tế, chính trị, xã hội ở mỗi địa phương trong khu vực trung du miền núi phía Bắc có nhiều khác biệt, nên các chủ trương, chính sách của các địa phương đối với việc phát triển năng lực chuyên môn cho giáo viên là người dân tộc thiểu số cần được chú ý và rà soát thường xuyên, đặc biệt trong điều kiện tác động mạnh mẽ của cách mạng công nghiệp lần thứ tư đã vấn đề này hơn bao giờ hết cần phải có sự quan tâm của các cấp, các ngành. Để làm được điều này theo nhóm tác cần làm tốt những biện pháp sau: (1) Bộ Giáo dục và Đào tạo phối hợp với Ủy ban dân tộc của Chính phủ cần nhanh chóng ban hành các Kế hoạch thanh tra, kiểm tra (chuyên đề, thường xuyên, đột xuất) việc tổ chức thực hiện các văn bản các cấp đối với việc phát triển năng lực chuyên môn cho giáo viên là người dân tộc thiểu số ở các địa phương. (2) Các Sở, Phòng Giáo dục và Đào tạo xây dựng các kế hoạch kiểm tra chuyên đề công tác phát triển năng lực chuyên môn cho giáo viên là người dân tộc thiểu số theo các trường theo các lĩnh vực và tiêu chí cụ thể và có báo cáo tổng kết theo năm học. (3) Thực hiện tốt công tác đào tạo, bồi dưỡng, tuyển dụng đội ngũ giáo viên là người dân tộc thiểu số theo hướng chuẩn hóa và phù hợp với bối cảnh tác động của cuộc cách mạng lần thứ tư. (4) Xây dựng các bộ khung tiêu chí cụ thể đối với đơn vị, người đứng đầu để đánh giá việc lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện các chủ trương, chính sách nhằm phát triển năng lực chuyên môn cho giáo viên là người dân tộc thiểu số. (5) Tăng cường đối thoại giữa Hiệu trưởng, giáo viên với Sở, Phòng Giáo dục và Đào tạo, Sở Giáo dục và Đào tạo đối với Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh và với Bộ Giáo dục và Đào tạo để nhanh chóng tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện.

3.2. Nâng cao chất lượng công tác đào tạo, bồi dưỡng giáo viên là người dân tộc thiểu số

Một vấn đề không thể thiếu đối phát triển năng lực chuyên môn giáo viên người dân tộc thiểu số là công tác đào tạo và bồi dưỡng giáo viên, đặc biệt trong điều kiện có những tác động mạnh mẽ của cách mạng công nghiệp lần thứ tư thì công tác này càng cần có sự quan tâm, chỉ đạo sát sao hơn nữa của các cấp lãnh đạo và sự nỗ lực cố gắng của giáo viên là người dân tộc thiểu số ở khu vực trung du miền núi phía Bắc. Để đạt được mục đích đó theo nhóm tác giả các chủ thể cần thực hiện tốt các biện pháp sau: (1) Các Trường Đại học, Cao đẳng sư phạm cần mở rộng các hình thức, đối tượng và chế độ ưu tiên trong tuyển sinh người dân tộc thiểu số khu vực trung du miền núi phía Bắc tham gia học tập, bồi dưỡng. (2) Cần nghiên cứu đổi mới các chương trình, nội dung bồi dưỡng đặc thù phù hợp với người học có các ngôn ngữ khác nhau, điều kiện, văn hóa, lối sống khác nhau và dựa trên nhu cầu và năng lực thực tiễn của các giáo viên. (3) Nâng cao chất lượng bồi dưỡng năng lực chuyên môn cho giáo viên gắn liền với ứng dụng các phương pháp giảng dạy tiên tiến, hiện đại; đa dạng các loại hình bồi dưỡng trực tuyến, thăm quan trao đổi kinh nghiệm, thực hành nghề nghiệp, hệ thống hóa kiến thức. (4) Cần nghiên cứu xây dựng chương trình, nội dung đào tạo giáo viên để phục vụ giảng dạy một số tiếng dân tộc cho học sinh là người dân tộc thiểu số. (5) Cần có sự quan tâm, chỉ đạo thường xuyên, sâu sát hơn nữa của lãnh đạo các Sở, Phòng Giáo dục và Đào tạo và hiệu trưởng các trường đối với công tác đào tạo, bồi dưỡng giáo viên là người dân tộc thiểu số khu vực trung du miền núi phía Bắc.

3.3. Phát triển năng lực chuyên môn của giáo viên là người dân tộc thiểu số phải bám sát vào các đề án (trung ương, vùng, tỉnh) trong bối cảnh tác động mạnh mẽ của cách mạng công nghiệp lần thứ tư để đảm bảo tính đồng bộ và thiết thực

Trước tác động của cách mạng công nghiệp lần thứ tư Đảng và Nhà nước ta không chỉ quan tâm đến phát triển kinh tế mà thường xuyên quan tâm đến phát triển kinh tế phải đi đôi với đổi mới giáo dục và đào tạo và đảm bảo an sinh xã hội. trong đó để nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo thì không thể không phát triển năng lực chuyên môn của giáo viên, đặc biệt giáo viên là người dân tộc thiểu số ở khu vực trung du miền núi phía Bắc. Để nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo thì Bộ Giáo dục và Đào tạo đã thực hiện nhiều đề án, dự án lớn và Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân, các Sở Giáo dục và Đào tạo ở các tỉnh trung du miền núi phía Bắc cũng đã chủ động nghiên cứu và đề xuất nhiều đề án, dự án, tiểu dự án đến các cấp cách ngành, vì vậy, để phát triển năng lực chuyên môn cho giảng viên là người dân tộc thiểu số ở khu vực này cần phải bám sát vào các đề án đó để đảm bảo tính đồng bộ và giải quyết tốt những vấn đề mà thực tiễn đang đặt ra. Để thực hiện được mục đích đó, theo nhóm tác giả các chủ thể tham gia vào quá trình phát triển năng lực chuyên môn cho giáo viên là người dân tộc thiểu số khu vực trung du miền núi phía Bắc cần thực hiện tốt một số vấn đề sau: (1) Chủ động xây dựng các kế hoạch, phân công tập thể, cá nhân cụ thể cho việc nghiên cứu, tiếp cận các đề án, dự án từ trung ương, bộ ngành và tỉnh để phát triển năng lực chuyên môn cho giáo viên là người dân tộc thiểu số khu vực trung du miền núi phía Bắc. (2) Không ngừng đào tạo, bồi dưỡng và nâng cao chất lượng công việc cán bộ chuyên trách về phát triển năng lực chuyên môn của giáo viên là người dân tộc thiểu số trong tỉnh, khu vực gắn với việc thực hiện đề án, dự án của các cấp, ngành. (3) Nghiên cứu đề xuất cơ chế cơ chế đặc thù cho việc phát triển năng lực chuyên môn của giáo viên là người dân tộc thiểu số khu vực trung du miền núi phía Bắc gắn với việc thực hiện các đề án, dự án, tiểu đề án, đề án nhánh, đề án độc lập. (4) Tăng cường và nâng cao chất lượng các hoạt động sơ kết, tổng kết công tác phát triển năng lực chuyên môn của giáo viên là người dân tộc thiểu số ở khu vực trung du miền núi phía Bắc để kịp thời chỉ rõ tồn tại, hạn chế và đề xuất các biện pháp hữu hiệu để giải quyết triệt để các vấn đề nảy sinh trong việc phát triển năng lực chuyên môn của giáo viên là người dân tộc thiểu số gắn với từng thời điểm và điều kiện cụ thể của từng tỉnh, huyện. (5) Nghiêm túc nghiên cứu tổ chức huy động có hiệu quả các nguồn lực xã hội để đào tạo, bồi dưỡng phát triển năng lực chuyên môn cho giáo viên là người dân tộc thiểu số ở khu vực trung du miền núi phía Bắc.

4. Kết luận

Cách mạng công nghiệp lần thứ tư đã và đang tác động mạnh mẽ đến nhiều lĩnh vực của nước ta, trong đó có lĩnh vực giáo dục và đào tạo, đặc biệt là vấn đề phát triển giáo viên là người dân tộc thiểu số ở trung du miền núi phía Bắc và nó cũng đặt ra nhiều yêu cầu mới đối với công tác phát triển năng lực chuyên môn cho giáo viên là người dân tộc thiểu số ở khu vực trung du miền núi phía Bắc. Để cho công tác phát triển năng lực chuyên môn của giáo viên là người dân tộc thiểu số khu vực trung du miền núi phía Bắc đáp ứng yêu cầu của cách mạng công nghiệp lần thứ tư thì lãnh đạo các cấp, nhà trường và giáo viên các trường cần nhận thức đúng đắn, đầy đủ về tầm quan trọng của việc phát triển năng lực chuyên cho giáo viên trước bối cảnh tác động mạnh mẽ của cách mạng công nghiệp lần thứ tư.

Để năng lực chuyên môn của giáo viên là người dân tộc thiểu số khu vực trung du miền núi phía Bắc đáp ứng được nhu cầu cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 thiết nghĩ lãnh đạo các cấp, các nhà trường và giảng viên là người dân tộc thiểu số cần thực hiện đồng bộ, có khoa học các biện pháp sau: Đẩy mạnh, nâng cao hiệu quả công tác rà soát các chủ trương, chính sách ở địa phương để nhanh chóng tìm hiểu và tháo gỡ những khó khăn, bất cập đối với việc phát triển năng lực chuyên môn của giáo viên là người dân tộc thiểu số khu vực trung du miền núi phía Bắc; nhanh chóng xây dựng các đề án chuyên sâu để có cơ sở khoa học cho việc ban hành các kế hoạch cụ thể cho việc phát triển năng lực chuyên môn của giáo viên là người dân tộc thiểu số khu vực trung du miền núi phía Bắc; nâng cao chất lượng công tác đào tạo, bồi dưỡng giáo viên là người dân tộc thiểu số khu vực trung du miền núi phía Bắc tại các trường sư phạm

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] BMBF-Internetredaktion (21 January 2016). Zukunftsprojekt Industrie 4.0-BMBF. Bmbf.de. Retrieved 30 November 2016.
- [2] Industrie 4.0: Mit dem Internet der Dinge auf dem Weg zur 4. industriellen Revolution. Vdi-nachrichten.com (in German). 1 April 2011. Archived from the original on 4 March 2013. Retrieved 30 November 2016.
- [3] Đỗ Kim Chung (2017), Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ 4: bản chất, tác động và một số gợi ý chính sách cho sự phát triển kinh tế xã hội. Tạp chí Nghiên cứu kinh tế, Số 9 (472).
- [4] Bộ Giáo dục và Đào tạo, Thông tư 04/2021/TT-BGDĐT ngày 02/02/2021. Quy định mã số, tiêu chuẩn chức danh nghề nghiệp và bổ nhiệm, xếp lương viên chức giảng dạy trong các trường trung học phổ thông công lập.
- [5] Bộ Giáo dục và Đào tạo – Bộ Nội Vụ, Thông tư liên tịch số: 23/2015/TTLT-BGDĐT-BNV ngày 16/9/2015 Quy định mã số, tiêu chuẩn chức danh nghề nghiệp giáo viên trung học phổ thông công lập.

ABSTRACT

Professional development for ethnic minority group teachers in Northern highland mountainous provinces in the context of 4.0

The Industrial Revolution 4.0 has had a strong influence on education-training in our country, especially posed new requirements and challenges for the professional development of the country. teachers who are ethnic minorities in the Northern Midlands and Mountainous Provinces (Northern Midlands and Mountains) nowadays. To contribute to advise scientific and practical measures for leaders and managers at all levels and deepening the perceptions of leaders at primary schools, junior high schools, high schools, Vocational training high school as well as about developing professional qualification to face The Industrial Revolution 4.0. Researching, factual evaluating, requirements, and effective teaching measures to improve the professional qualification of ethnic minority teachers is a so urgent issue that indispensable in present period.

Keywords: *Teacher competence, The Industrial Revolution 4.0, Northern Highlands and Mountains, Ethnic minorities.*